

דף עא.

עין משפט א.

יו"ד סימן עט פעיף א

א. שני סימני טהרה א בבהמה ובחיה נתפרשו בתורה, א' - מעלת גרה,
ב' - פרסותיה סדוקות ב.

כל בהמה וחיה שאין לה שינים בלחי העליון ג ולא ניבים שהם תלתלי
בשר כעין שינים בולטים בחניכים בידוע שהיא טהורה. ויש אומרים
שניבים הם שני שינים למעלה אחד מכאן ואחד מכאן ד בקצוות
הלסתות.
וגמל אין לו ניבים עד שיגדיל.

א. ב. כל שמעלת גרה היא מפרסת פרסה ה חוץ מהגמל וארנבת ושפן שהם
מעלי גרה ואינם מפריסי פרסה, ואין לחוש להם שיש להם שינים
למעלה או ניבים.

א. ג. המוצא בהמה במדבר ואינו מכירה ופרסותיה סדוקות ואינו יכול
לבדוק רק בהם יבדוק אם אין לה שינים ולא ניבים למעלה ואם אין לה
בידוע שהיא טהורה, והוא שיכיר בין גמל ו שאין לו ניבים עד שמגדיל.

א. ד. כל שמפרסת פרסה מעלת גרה היא חוץ מן החזיר. ע"כ מצא בהמה
שפיה חתוך ואינו יכול לבדוק בשינים ובניבים יבדוק ברגליה אם

א. ממשנה חולין נ"ט. וסימנים שבין חיה לבהמה לא נתפרשו בתורה אלא חכמים נתנו
בהם סימנים, כמבואר בסי' פ'.

ב. מובדלות לגמרי, רש"י בפ' שמיני.

ג. דוקא שינים אין לה אבל טוחנות יש לה בלחי העליון כנודע.

ד. כפי' הראשון ברש"י שם, וכתבו התוס' דלשון זה עיקר. וכ"כ הש"ך בס"ק ב'. וכ"כ
הפר"ח באות ב'. והיינו שחוששין גם לסברא ובעינין שלא יהיה לה לא תלתלים ולא
שינים אחת מכאן ואחת מכאן. כף החיים אות ד'.

ה. משום דכיון דאין לו שינים וניבים אינה יכולה לטחון את המאכל בהתחלה דק דק
ויורד המאכל לתוך האיציטומא גס ומפני זה אינה מעכלת את המאכל עד שמעלתו עוד
הפעם לתוך פיה לטוחנו דק דק ומשום זה חייבה חכמת הבורא יתברך ליתן לה הטבע
שתהיה מעלת גרה.

ו. ואם יש לה קרנים יצא מספק בן גמל וטהורה. פר"ח אות ד'.

פרסותיה סדוקות בידוע שהיא טהורה והוא שיכיר מהו חזיר ז'.

א. ה. אם יש לה קרנים יצאה מספק חזיר וטהורה.

א. ו. אין בהמה טמאה שבשרה שתחת העוקץ ה' שלה הולך שתי וערב לאיזה צד שיחתכו אותו אלא הערוד שהוא חמור הבר, לפיכך המוצא בהמה שפיה ופרסותיה חתוכות ואינו יכול לבדוק בהם יבדוק בבשר שתחת העוקץ אחר שישחטנה אם הולך שתי וערב טהורה והוא שיכיר שזה לא חמור הבר.

הגה: בשר אדם אסור לאכלו מן התורה ט.

ז. וא"צ להכיר חזיר ממש אלא כל שרואה פרסותיו סדוקות מעבר לעבר כשר דודאי אין זה חזיר דהחזיר אין השסע שלו עובר מעבר לעבר ויש שכתב דגם החזיר פרסותיו סדוקות מעבר לעבר וא"כ צריך שיכיר החזיר ממש. כף החיים אות ז'.

ח. פי' תחת עצם האליה, מרש"י חולין נ"ט. וט"ז ס"ק ב'. והוא העצה.

ט. כ"כ הרמב"ם בפ"ב מהלכות מאכלות אסורות, והאוכל מבשר אדם או מחלבו בין מן החי בין מן המת אינו לוקה אבל אסור בעשה. והראב"ד שם בפ"ג השיג עליו דאין זה אפי' באיסור עשה, וכ"כ הרשב"א בתשובה סי' שס"ד. וסיים דמ"מ יש בו מצות לפרוש. והרמב"ן מתיר לגמרי וכ"ה דעת הפר"ח אות ו' וכתב שכן היא דעת מר"ן השו"ע שהשמיט איסור זה, אבל המ"מ שם והר"ן כתבו דדברי הרמב"ם עיקר, ומיירי בבשר שפורש מן האדם כשהוא חי אבל בשר המת אסור אפי' בהנאה דבר תורה לכו"ע, וכמו בסי' שמ"ט. ש"ך ס"ק ג'.

ועור אדם צידד הרשב"א בסי' שס"ה דמותר ולבסוף העלה דלא גרע עור המת משערו ושערו אסור בהנאה, ואפשר מדרבנן אסור ולא מן התורה.

ולפ"ז צריך להזהר שלא לקלף או לחתוך עור האדם בשיניו פן ישאר מקצת בין שיניו או בפיו. וכ"כ הבן איש חי בפ' אמור אות ה', ואין זה אלא חומרא בעלמא דהרי הרשב"א מדמה עורו לשערו ושערו אינו אסור אלא לאחר מיתה, כמ"ש בסי' שמ"ט, אבל לא מחיים וא"כ כיון שהוא מותר מחיים למה נחשוש שישאר קצת בין שיניו. כף החיים אות י"א.

גם מה שנהגו הנשים לבלוע ערלת הזכרים שחותכין בשעת המילה כדי להוליד זכרים נראה דאסור. בן איש חי שם. וכן לאשה עקרה שאומרים שאם תבלע ערלה תתעבר אסור.

וברדב"ז ח"ב ב' סי' תרצ"ב בחדשות כתב שמותר ליתן בשר אדם בתרופות שמרוב הזמן חזר להיות עפר ומותר לישא וליתן בו ולעשות סחורה ויש שחלקו שעליו ולצורך חולה יש לסמוך על המתירין.

וכתב הפר"ח דכל זה אינו אלא במת ישראל אבל במת גוי דלא נאסר בהנאה כמו שהעלה היפך תשובת הרשב"א, א"כ בשרו מותר לגמרי, וכ"ש שאינו אוסר פליטתו, אבל השפתי דעת בסי' שמ"ט כתב דאין לנו אלא דברי מר"ן שלא חילק בין גוי לישראל ובכל גוונא אסור, וכ"כ הברכי יוסף בשו"ב שם.

לעשות סגולה לעשן עצמו בשן מת אפי' של גוי אסור אפי' לחולה, ואע"ג דריחא לאו מילתא מ"מ הנאת רפואה היא הנאה ואסור. כף החיים אות י"ז.

עין משפט ב.

יו"ד סימן רצז פעיף א

א. המרכיב זכר על נקבה שאינו מינו בין בבהמה בין בחיה או בעופות אפי' במיני חיה שבים, הרי זה לוקה ^ז.

עין משפט ג.ד.

יו"ד סימן קצד פעיף ג.

ג. ד. המפלת כמין בהמה חיה ועוף או כמין דגים וכו' וכל צורות ולד או שפיר או שליא או כל חתיכה שקרעוה ויש בה עצם חוששת לולד ^ב, ואם כלו ז' נקיים בתוך י"ד יום מאז שהפילה, אם טבלה קודם ליל ט"ו לא עלתה לה טבילתה ^ל.

ג. ה. עכשיו שאין אנו בקיאים בצורות, חוששת לולד ומטמאין לה טומאת נקבה מספק.

י. ממשנה בב"ק דף נ"ד ע"ב. ומימרא דר"ל שם בדף נ"ה ע"א אפי' מין חיה שבים, ואפי' טהורה בטהורה בב' מינים לוקה, וכך דעת הרא"ש ודלא כרמב"ם דס"ל שזה רק מדרבנן, ש"ך ס"ק א'. ובכרכי יוסף הביא דלהשיב תרנגולת על בצים טהורים שאינם מינה מותר והרמ"ע אסר משום צער בעלי חיים, ע"ש.
כ. ומספק לחומרא כנקבה, שם במשנה, ושפיר ושליא, ממשנה כ"ד ע"ב ודף כ"ו ע"א, וחוששת לולד דהיינו ז' נקיים אחרי י"ד יום ללידה.
ל. וחזרת וטובלת בליל ט"ו.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com